

28 Απριλίου, 1993

[ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΝΤΩΝΙΟΣ Ι. ΑΝΤΩΝΙΟΥ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,
ΜΕΣΩ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 656/92)

5 Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμος του 1990 (Ν. 1/90, όπως τροποποιήθηκε) — Άρθρο 29(2) — Η επιβαλλόμενη στην αρμοδία αρχή υποχρέωση είναι απόλυτη — Δεν επιτρέπεται καμία απόκλιση — Δικαιολογημένη η πλήρωση θέσεων από την Ε.Δ.Υ. στην κριθείσα περίπτωση, χωρίς την πρόταση της αρμοδίας αρχής, βάσει του Άρθρου 29(3) του Νόμου.

10 Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Προσόντα — Ουσιώδης χρόνος κατοχής τους — Ημερομηνία λήψης της ειδοποίησης για την πλήρωση της θέσης — Κριθείσα περίπτωση έλλειψης πρότασης πλήρωσης της θέσης.

15 Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Συνεντεύξεις — Λόγοι διεξαγωγής — Νομολογιακοί κανόνες — Επιτρεπτή η προφορική συνέντευξη στην κριθείσα περίπτωση.

20 Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Προσόντα — Κατοχή ακαδημαϊκών προσόντων επιπρόσθετων των απαιτούμενων από το σχέδιο Υπηρεσίας συνιστά παράγοντα οριακής σημασίας — Δεν αποτελούν από μόνα τους τα προσόντα αυτά έκδηλη υπεροχή.

25 Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Συστάσεις — Αιτιολόγηση — Η στάση της νομολογίας στην *Νίκη Πολυκάρπου και Άλλοι v. Δημοκρατίας* — Υιοθέτησή της στην κριθείσα περίπτωση — Αναιτιολόγητη η σύσταση του Προϊσταμένου — Ακυρότητα της όλης απόφασης.

Ο αιτητής προσέβαλε την προαγωγή των ενδιαφερομένων μερών στη θέση Πρώτου Λειτουργού Μηχανογράφησης, Τμήμα Μηχανογραφικών Υπηρεσιών (θέση προαγωγής).

Το Ανώτατο Δικαστήριο, ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση, αποφάσισε ότι:

1. Το Άρθρο 29(2) του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου 1/90 (όπως τροποποιήθηκε) επιβάλλει στην αρμόδια αρχή την υποχρέωση να υποβάλλει στην Ε.Δ.Υ. την πρότασή της για πλήρωση μιας θέσης το αργότερο μέσα σε 4 μήνες από την ημερομηνία που η θέση θα δημιουργηθεί ή κενωθεί. Η υποχρέωση είναι απόλυτη και δεν επιτρέπεται απόκλιση από αυτή για οποιονδήποτε λόγο. Δικαιολογημένα λοιπόν η Ε.Δ.Υ., προχώρησε εδώ βάσει του Άρθρου 29(3) του Νόμου στην πλήρωση των θέσεων χωρίς την πρόταση της αρμόδιας αρχής. 10 15
2. Σύμφωνα με τη νομολογία, στην περίπτωση θέσης προαγωγής ουσιαστικής χρόνος κατοχής των προσόντων είναι η ημερομηνία λήψης της ειδοποίησης για την πλήρωση της θέσης. Στην προκειμένη περίπτωση εφόσον η αρμόδια αρχή δεν είχε υποβάλει σχετική πρόταση εντός του χρονικού περιθωρίου που προβλέπει το Άρθρο 29(2), ο ουσιαστικός χρόνος ήταν η έναρξη της διαδικασίας πλήρωσης των θέσεων από την Ε.Δ.Υ. 20
3. Οι συνεντεύξεις έγιναν εν προκειμένω για να διαμορφώσει η Ε.Δ.Υ. προσωπική άποψη και να βοηθηθεί στην επιλογή για θέσεις που θεωρήθηκαν ως επιτελικές/διευθυντικές και όπου η οργανωτική και διευθυντική ικανότητα και πείρα είχαν μεγάλη σημασία, παρόλο που στα πρακτικά αναφέρεται ως πρόσθετος λόγος και το γεγονός ότι η Ε.Δ.Υ. θεώρησε τους τρεις υποψήφιους ισοδύναμους σύμφωνα με τα καθιερωμένα κριτήρια. (Βλ. και *P.S.C. v. Potoudes and Others* και *Μάρω Κυπρή κ.ά. v. Αρχής Λιμένων Κύπρου*). Η απόφαση της Ε.Δ.Υ. να καλέσει τους υποψήφιους σε προφορική συνέντευξη ήταν επιτρεπτή, στην παρούσα περίπτωση. 25 30
4. Η κατοχή ακαδημαϊκών προσόντων επιπρόσθετα από αυτά που απαιτούνται από το Σχέδιο Υπηρεσίας συνιστά παράγοντα οριακής σημασίας και δεν αποτελούν από μόνα τους έκδηλη υπεροχή. 35
5. Αναφορικά με το ζήτημα της αιτιολογίας της σύστασης του Διευθυντή, σχετική με το θέμα είναι η πρόσφατη απόφαση του Δικαστή Στυλιανίδη στην υπόθεση *Νίκης Πολυκάρπου και Άλλοι v. Δημοκρατίας* 40

Υιοθετούνται οι απόψεις των Δικαστών Στυλιανίδη και Νικήτα

όπως εκτίθενται σ' εκείνη την απόφαση και κρίνεται ότι η σύσταση του Προϊσταμένου δεν είναι αιτιολογημένη στην προκείμενη περίπτωση.

Η προσφυγή επιτυγχάνει χωρίς έξοδα.

5

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Republic v. Pericleous (1984) 3 C.L.R. 577,

10

P.S.C. v. Potoudes and Others (1987) 3 C.L.R. 1591,

Κυπρή κ.ά. ν. Αρχής Λιμένων Κύπρου (1993) 4 Α.Α.Δ. 542,

Paradopoulos v. Republic (1985) 3 C.L.R. 455,

15

Paramichael v. Republic (1987) 3 C.L.R. 1357,

Χρυσοστόμου ν. Ε.Ε.Υ. (1989) 3(Ε) Α.Α.Δ. 3186,

20

Πολυκάρπου κ.ά. ν. Δημοκρατίας (1993) 4 Α.Α.Δ. 72.

Προσφυγή.

25

Προσφυγή εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση ημερομηνίας 11.6.1992, με την οποία προάχθηκαν τα ενδιαφερόμενα μέρη στη θέση Πρώτου Λειτουργού Μηχανογράφησης (Τακτ. Προϋπ.) Τμήμα Μηχανογραφικών Υπηρεσιών, αντί του αιτητή.

30

Α. Σ. Αγγελίδης, για τον Αιτητή.

Τ. Πολυχρονίδου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult.

35

ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ.: Ο αιτητής με την προσφυγή αυτή προσβάλλει την απόφαση της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας (Ε.Δ.Υ.) ημερομηνίας 11 Ιουνίου, 1992 με την οποία προάχθηκαν οι Ελευθέριος Σαμουήλ και Κώστας Αγραπής στη θέση Πρώτου Λειτουργού Μηχανογράφησης (Τακτ. Προϋπ.) Τμήμα Μηχανογραφικών Υπηρεσιών, από 15 Ιουλίου, 1992, και που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας ημερ. 28.8.92 αρ. γνωστοποίησης 2712. Η θέση σύμφωνα με τα Σχέδια Υπηρεσίας που εφαρμόστηκαν στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι θέση προαγωγής.

40

Η Ε.Δ.Υ. στη συνεδρίασή της με ημερ. 3.12.90 διαπίστωσε ότι δύο θέσεις Πρώτου Λειτουργού Μηχανογράφησης που δημιουργήθηκαν με τον Προϋπολογισμό του 1990 ήταν κενές και ότι η αρμόδια αρχή δεν είχε μέχρι την ημερομηνία εκείνη υποβάλει πρόταση για την πλήρωσή τους.

5

Η Ε.Δ.Υ. αποφάσισε δυνάμει του άρθρου 29(3) του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου του 1990 όπως τροποποιήθηκε ("ο Νόμος") να προβεί στην πλήρωση των θέσεων. Αποφάσισε επίσης να επιληφθεί του θέματος σε ημερομηνία που θα καθοριζόταν αργότερα και στη συνεδρίαση να παραστεί και ο Διευθυντής του Τμήματος Μηχανογραφικών Υπηρεσιών. Εν τω μεταξύ προηγήθηκε επιστολή του Γενικού Διευθυντή Υπουργείο Οικονομικών προς τον Πρόεδρο της Ε.Δ.Υ. ημερ. 4.6.90 στην οποία αναφέρετο ότι ενώ η θέση Πρώτου Λειτουργού Μηχανογράφησης είναι θέση προαγωγής, συμφωνήθηκε με τη δημοσιούπαλληλική πλευρά όπως κατά την πρώτη πλήρωση οι θέσεις μετατραπούν σε πρώτου διορισμού και προαγωγής για να καταστεί δυνατή η πρόσληψη προσοντούχου προσωπικού, και ότι η πλήρωση των θέσεων θα ζητηθεί όταν συμπληρωθεί η ετοιμασία/τροποποίηση των Σχεδίων Υπηρεσίας.

10

15

20

Η Ε.Δ.Υ., στη συνεδρίασή της με ημερ. 16.12.91 εκτός από την επιστολή του Γενικού Διευθυντή, Υπουργείο Οικονομικών που αναφέρεται πιο πάνω, εξέτασε και τις επιστολές του ημερ. 11.4.91, 26.9.91 και 23.8.91, με τις οποίες ζητούσε όπως η πλήρωση των δύο κενών θέσεων Πρώτου Λειτουργού Μηχανογράφησης, Τμήμα Μηχανογραφικών Υπηρεσιών, προχωρήσει ως πλήρωση θέσεων πρώτου διορισμού και προαγωγής με βάση τα νέα Σχέδια Υπηρεσίας της θέσης που εγκρίθηκαν στο μεταξύ. Περαιτέρω, η Ε.Δ.Υ. έλαβε γνώση της γνωμάτευσης του Γενικού Εισαγγελέα, με ημερ. 15.11.91, η οποία ζητήθηκε από το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών και κοινοποιήθηκε στον Πρόεδρο της Ε.Δ.Υ. στην οποία αναφέρετο ότι σύμφωνα με την πάγια τακτική που ακολουθείται, η πλήρωση θέσης από την Ε.Δ.Υ. γίνεται σύμφωνα με τα Σχέδια Υπηρεσίας που ισχύουν κατά την ημερομηνία έναρξης της σχετικής διαδικασίας και όχι σύμφωνα με Σχέδια Υπηρεσίας, τα οποία εγκρίνονται στο μεταξύ, από την αρχή δε αυτή δεν μπορεί να γίνει οποιαδήποτε παρέκκλιση ανάλογα με τα ιδιαίτερα περιστατικά της συγκεκριμένης περίπτωσης.

25

30

35

40

Η Ε.Δ.Υ., αφού έλαβε υπόψη τα πιο πάνω, επαναβεβαίωσε την παλαιότερη απόφασή της να προχωρήσει στην πλήρωση των δύο κενών θέσεων Πρώτου Λειτουργού Μηχανογράφησης, σύμ-

φωνα με το Σχέδιο Υπηρεσίας που ίσχυε κατά την ημερομηνία έναρξης της σχετικής διαδικασίας, σε ημερομηνία που θα οριζόταν αργότερα και στη συνεδρίαση να παραστεί ο Διευθυντής του Τμήματος Μηχανογραφικών Υπηρεσιών.

5

Τα απαιτούμενα προσόντα του σχετικού Σχεδίου Υπηρεσίας ήταν:

10 (1) Πλατειά πείρα πάνω σε μηχανογραφικές μεθόδους, συστήματα και διαδικασίες, και τριετής τουλάχιστον υπηρεσία στη θέση Ανώτερου Λειτουργού Μηχανογράφησης.

(2) Ακεραιότητα χαρακτήρα, διοικητική και οργανωτική ικανότητα, πρωτοβουλία, υπευθυνότητα και ευθυκρισία.

15

Η Ε.Δ.Υ. στη συνεδρίασή της με ημερ. 21.2.92 έλαβε γνώση επιστολής του Διευθυντή του Τμήματος Μηχανογραφικών Υπηρεσιών ημερ. 6.2.92, με την οποία εισηγήθηκε όπως οι υποψήφιοι για τη θέση, κληθούν σε προφορική εξέταση ενώπιον της Ε.Δ.Υ. Η ενέργεια αυτή σύμφωνα με τον Διευθυντή του Τμήματος αποσκοπούσε στη διαμόρφωση προσωπικής άποψης της Ε.Δ.Υ. για τους υποψήφιους, ενόψει του γεγονότος ότι η θέση Πρώτου Λειτουργού Μηχανογράφησης είναι θέση διευθυντική/επιτελική και απαιτεί τόσο πείρα και γνώση τεχνικών θεμάτων μηχανογράφησης όσο και οργανωτική και διευθυντική ικανότητα.

20

Η Ε.Δ.Υ., αφού εξέτασε όλα τα ενώπιόν της στοιχεία έλαβε υπόψη την εισήγηση του Διευθυντή και σημείωσε το γεγονός ότι οι τρεις υποψήφιοι είναι περίπου ίσοι σε προσόντα και αξία και ότι η αρχαιότητα των δύο υποψηφίων όσον αφορά την προηγούμενη θέση είναι η ίδια, αποφάσισε μέσα στα πλαίσια του Άρθρου 35(4) του Νόμου, να καλέσει σε προφορική εξέταση τους υποψηφίους.

30

Η Ε.Δ.Υ. δέκτηκε σε ατομική προφορική εξέταση τους τρεις προάξιμους υποψηφίους στη συνεδρίασή της με ημερ. 11.6.92. Στη συνέντευξη ήταν παρών και ο Διευθυντής του Τμήματος ο οποίος έκρινε την απόδοση του κάθε υποψηφίου ως εξής:

35

40

1. Σαμουήλ Ελευθέριος: Καλός.
2. Αντωνίου Αντώνιος: Καλός.
3. Αγρότης Κώστας: Πολύ Καλός.

Στη συνέχεια ο Διευθυντής ανέφερε τα εξής:

"Έχοντας υπόψη την απόδοση των υποψηφίων στη σημερινή προφορική εξέταση ενώπιον της Επιτροπής και λαμβάνοντας υπόψη την αξία, τα προσόντα και την αρχαιότητά τους, συστήνω για προαγωγή, σ' ό,τι αφορά τη μια θέση, τον Αργότη Κώστα και για τη δεύτερη θέση τους άλλους δύο υποψηφίους, δηλαδή τους Σαμουήλ Ελευθέριο και Αντωνίου Αντώνιο, τους οποίους θεωρώ ως ισοδύναμους, και το αφήνω στην κρίση της Επιτροπής να επιλέξει. Η αξία των δύο αυτών υποψηφίων είναι περίπου στα ίδια επίπεδα τα τελευταία πέντε χρόνια. Όσον αφορά τα προσόντα, υπερτερεί ο Αντωνίου, ο οποίος κατέχει πανεπιστημιακό δίπλωμα στο Computer Management του State University of New York. Όσον αφορά την αρχαιότητα, υπερτερεί ο Σαμουήλ κατά πέντε περίπου χρόνια. Για τους πιο πάνω λόγους θεωρώ τους δύο υποψηφίους ως ισοδύναμους για να καταλάβουν τη μια από τις δύο θέσεις Πρώτου Λειτουργού Μηχανογράφησης."

Στο σημείο αυτό ο Διευθυντής αποχώρησε από τη συνεδρίαση.

Η Ε.Δ.Υ. έκρινε την απόδοση του κάθε υποψήφιου ως εξής: 20

1. Σαμουήλ Ελευθέριος: Πολύ καλός.
2. Αντωνίου Αντώνιος: Πολύ καλός.
3. Αργότης Κώστας: Πάρα πολύ καλός.

25

Στη συνέχεια η Ε.Δ.Υ. ασχολήθηκε με την αξιολόγηση και σύγκριση των υποψηφίων, και το σχετικό απόσπασμα των πρακτικών αναφέρει:

"Η Επιτροπή εξέτασε τα ουσιαστά στοιχεία από το Φάκελο Πλήρωσης της θέσης, καθώς και από τους Προσωπικούς Φακέλους και τους Φακέλους των Ετήσιων Υπηρεσιακών Εκθέσεων των υποψηφίων, και έλαβε επίσης υπόψη τις κρίσεις και τις συστάσεις του Διευθυντή.

35

Η Επιτροπή έλαβε υπόψη τις Εμπιστευτικές/Υπηρεσιακές Εκθέσεις των υποψηφίων στο σύνολό τους ..... Ενδεικτικά, αναφέρονται πιο κάτω οι αξιολογήσεις στις Εκθέσεις τους κατά τα πέντε τελευταία χρόνια:

1. Σαμουήλ Ελευθέριος: 1987 "Ε" (8-4-0)
- 1988 "Ε" (8-4-0)
- 1989 "Ε" (8-4-0)

40

Ε. Π.Ι. Ι. Μ.Ι.

1990 0 6 2 0

1991 0 6 2 0

- 5 2. Αντωνίου Αντώνιος: 1987 "Λ.Κ." (7-5-0)
1988 "Ε" (8-4-0)
1989 "Ε" (8-4-0)

Ε. Π.Ι. Ι. Μ.Ι.

10 1990 0 6 2 0

1991 0 6 2 0

- 15 3. Αγρότης Κώστας: 1987 "Ε" (9-3-0)
1988 "Ε" (9-3-0)
1989 "Ε" (9-3-0)

Ε. Π.Ι. Ι. Μ.Ι.

1990 0 6 2 0

1991 0 7 1 0

20

Η Επιτροπή έλαβε επίσης υπόψη τα προσόντα των υποψηφίων καθώς και την αρχαιότητά τους, η οποία φαίνεται στον ενώπιόν της κατάλογο των υποψηφίων.

25

Η Επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όλα τα ενώπιόν της ουσιώδη στοιχεία, καθώς επίσης και την απόδοση των υποψηφίων στην ενώπιόν της προφορική εξέταση και τις κρίσεις και συστάσεις του Διευθυντή, αποφάσισε να υιοθετήσει τη σύσταση του Διευθυντή για την πλήρωση της μιας θέσης από τον Αγρότη Κώστα, ο οποίος υπερέχει, έστω και οριακά, σε αξία, όπως αυτό φαίνεται στις Εμπιστευτικές/Υπηρεσιακές του Εκθέσεις, και ο οποίος είναι κάτοχος πανεπιστημιακού διπλώματος σε σχετικό θέμα.

30

35

Όσον αφορά τη δεύτερη θέση, για την οποία ο Διευθυντής το άφησε στην κρίση της Επιτροπής να επιλέξει, δηλώνοντας ότι και οι δύο υποψήφιοι, Σαμουήλ και Αντωνίου, είναι εξίσου κατάλληλοι, η Επιτροπή αποφάσισε όπως, ανάμεσα στους δύο, επιλέξει το Σαμουήλ Ελευθέριο, ο οποίος σ' ό,τι αφορά την αξία τα τελευταία πέντε χρόνια είναι περίπου στο ίδιο επίπεδο με τον Αντωνίου (υπερτερεί ο Σαμουήλ πολύ περιθωριακά το έτος 1987), υπερέχει όμως ουσιαστικά σε αρχαιότητα (πέντε χρόνια) έναντι του Αντωνίου. Η Επιτροπή, επιλέγοντας το Σαμουήλ, δεν παρέλειψε να λάβει υπόψη ότι ο Αντωνίου υπερτε-

40

ρεί σε ακαδημαϊκά προσόντα, τα οποία όμως δεν απαιτούνται από το Σχέδιο Υπηρεσίας στην παρούσα περίπτωση προαγωγής, και συνεπώς από μόνα τους δεν μπορούν να υπερνικήσουν την ουσιαστική υπεροχή σε αρχαιότητα του Σαμουήλ, καθώς και την περιθωριακή έστω υπεροχή του σε αξία.

5

Συνοπτικά η Επιτροπή έκρινε με βάση τα καθιερωμένα κριτήρια στο σύνολό τους - αξία, προσόντα, αρχαιότητα - ότι οι πιο κάτω υπερέχουν του άλλου υποψηφίου, τους επέλεξε ως τους πιο κατάλληλους και αποφάσισε να προσφέρει σ' αυτούς προαγωγή στη μόνιμη (Τακτ. Προϋπ.) θέση Πρώτου Λειτουργού Μηχανογράφησης, Τμήμα Μηχανογραφικών Υπηρεσιών:

10

1. ΑΓΡΟΤΗΣ Κώστας.

2. ΣΑΜΟΥΗΛ Ελευθέριος."

15

Σημειώνεται ότι η Ε.Δ.Υ. στη συνεδρίασή της με ημερ. 11.6.92 (θέμα Β(1)(1) των πρακτικών) εξέτασε τις παραστάσεις του αιτητή αναφορικά με την Ετήσια Υπηρεσιακή Εκθεση του για το 1991, μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας για την πλήρωση δύο κενών μόνιμων Θέσεων Πρώτου Λειτουργού Πληροφορικής, Τμήμα Μηχανογραφικών Υπηρεσιών, στην οποία ο αιτητής ήταν ένας από τους υποψηφίους και αφού έλαβε υπόψη όλα τα ενώπιόν της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων και των απόψεων του Διευθυντή απέρριψε τις παραστάσεις του.

20

25

Είναι η εισήγηση του δικηγόρου του αιτητή ότι ενόψει της επιστολής του Γενικού Διευθυντή Υπουργείο Οικονομικών ημερ. 4.6.90, που αναφέρεται πιο πάνω, η Ε.Δ.Υ. λανθασμένα αποφάσισε στις 3.12.90 να προβεί στην πλήρωση των θέσεων χωρίς πρόταση της αρμόδιας αρχής σύμφωνα με το άρθρο 29(3) του Νόμου. Το άρθρο 29 προνοεί ότι:

30

"Επιφυλασσομένων των διατάξεων των υπόλοιπων εδαφίων του άρθρου αυτού, η Επιτροπή δεν προβαίνει στην πλήρωση οποιασδήποτε θέσης παρά μόνο ύστερα από λήψη γραπτής πρότασης για το σκοπό αυτό από την αρμόδια αρχή.

35

(2) Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 33, η αρμόδια αρχή οφείλει να υποβάλλει πρόταση για πλήρωση μιας θέσης το βραδύτερο σε τέσσερις μήνες από την ημέρα που η θέση έχει δημιουργηθεί ή έχει κενωθεί.

40

(3) Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης της αρμόδιας αρχής με

τις διατάξεις του εδαφίου (2), η Επιτροπή προβαίνει στην πλήρωση της θέσης χωρίς την πρόταση της αρμόδιας αρχής.

5 (4) Πρόταση της αρμόδιας αρχής για πλήρωση μιας θέσης δεν μπορεί να αποσυρθεί."

10 Ο δικηγόρος του αιτητή ισχυρίζεται ότι η αρμόδια αρχή βάσει της επιστολής της ημερ. 4.6.90 άσκησε το δικαίωμά της να έχει πρωτοβουλία πλήρωσης των θέσεων αρνητικά και δεν απέμεινε περιθώριο στην Ε.Δ.Υ. να εφαρμόσει την πρόνοια του άρθρου 29(3).

15 Η δικηγόρος της Δημοκρατίας αντικρούει τον πιο πάνω ισχυρισμό και εισηγείται ότι σε περίπτωση μη συμμόρφωσης της αρμόδιας αρχής με το άρθρο 29(2) η Ε.Δ.Υ. έχει υποχρέωση και καθήκον να προβεί στην πλήρωση της θέσης χωρίς πρόταση της αρμόδιας αρχής, και δεν έχει διακριτική ευχέρεια να πληρώσει ή να μην πληρώσει μια θέση για την οποία δεν υποβλήθηκε πρόταση από την αρμόδια αρχή.

20 Μετά από μελέτη των ισχυρισμών των δύο πλευρών κατέληξα στο συμπέρασμα ότι το άρθρο 29(2) επιβάλλει στην αρμόδια αρχή την υποχρέωση να υποβάλλει στην Ε.Δ.Υ. την πρότασή της για πλήρωση μιας θέσης το αργότερο μέσα σε 4 μήνες από την ημερομηνία που η θέση θα δημιουργηθεί ή κενωθεί. Η υποχρέωση είναι κατά την άποψή μου απόλυτη και δεν επιτρέπεται
25 απόκλιση από αυτή για οποιοδήποτε λόγο. Δικαιολογημένα λοιπόν η Ε.Δ.Υ. προχώρησε βάσει του άρθρου 29(3) στην πλήρωση των θέσεων χωρίς την πρόταση της αρμόδιας αρχής.

30 Είναι επίσης η θέση του δικηγόρου του αιτητή ότι η Ε.Δ.Υ. εσφαλμένα δεν εφάρμοσε το νέο Σχέδιο Υπηρεσίας σε αντίθεση με το άρθρο 35(2)(β) του Νόμου που προνοεί ότι κανένας δημόσιος υπάλληλος δεν προάγεται σε άλλη θέση εκτός αν (μεταξύ άλλων) κατέχει και τα προσόντα που προβλέπονται στο σχέδιο
35 υπηρεσίας για τη θέση κατά το χρόνο κατά τον οποίο λήφθηκε από την Επιτροπή η πρόταση για την πλήρωση της θέσης και κατά το χρόνο που λαμβάνεται η απόφαση.

40 Το νέο Σχέδιο Υπηρεσίας εφαρμόστηκε από 22.3.91 και βρισκόταν σε ισχύ την ημέρα που λήφθηκε η απόφαση για πλήρωση των θέσεων (11.6.92). Ο δικηγόρος του αιτητή ισχυρίζεται ότι σύμφωνα με το πιο πάνω άρθρο έπρεπε να είχε ληφθεί υπόψη το νέο Σχέδιο Υπηρεσίας, που προβλέπει μεταξύ άλλων ότι για την πρώτη πλήρωση των νέων θέσεων οι υποψήφιοι θα πρέπει μετα-

ξύ άλλων να είναι κάτοχοι πανεπιστημιακού διπλώματος ή τίτλου ή ισότιμου προσόντος.

Αντίθετα, η δικηγόρος της Δημοκρατίας υποστηρίζει ότι ορθά εφαρμόστηκε από την Ε.Δ.Υ. το Σχέδιο Υπηρεσίας που ίσχυε κατά την έναρξη της διαδικασίας. Τα προσόντα που προνοούσε αυτό το Σχέδιο Υπηρεσίας έπρεπε οι υποψήφιοι να τα κατέχουν τόσο κατά την έναρξη της διαδικασίας όσο και κατά το χρόνο λήψης της απόφασης από την Ε.Δ.Υ.

5

10

Σύμφωνα με τη νομολογία στην περίπτωση θέσης προαγωγής ουσιαώδης χρόνος κατοχής των προσόντων είναι η ημερομηνία λήψης της ειδοποίησης για την πλήρωση της θέσης (Βλέπε **Κυπριακή Δημοκρατία ν. Περικλέους** (1984) 3 C.L.R. 577). Στην προκειμένη περίπτωση εφόσον η αρμόδια αρχή δεν είχε υποβάλει σχετική πρόταση εντός του χρονικού περιθωρίου που προβλέπει το άρθρο 29(2) ο ουσιαώδης χρόνος ήταν η έναρξη της διαδικασίας πλήρωσης των θέσεων από την Ε.Δ.Υ.

15

Ενόψει των πιο πάνω κρίνω ότι ορθά η πλήρωση των θέσεων έγινε σύμφωνα με το Σχέδιο Υπηρεσίας που ίσχυε στις 3.12.90 ημερομηνία κατά την οποία η Ε.Δ.Υ. αποφάσισε να προχωρήσει στην πλήρωση των θέσεων.

20

Ο δικηγόρος του αιτητή ισχυρίζεται επίσης ότι ο αιτητής υπερεπερώσε έναντι των δύο ενδιαφερομένων μερών, και ότι εσφαλμένα η Ε.Δ.Υ. εξομοίωσε τους τρεις υποψηφίους και έκρινε ότι πρέπει να διεξαχθεί προφορική εξέταση για να αποφασίσει ποιος υπερέχει.

25

30

Το άρθρο 35 του Νόμου αναφέρεται στη διαδικασία πλήρωσης θέσεων προαγωγής. Το εδάφιο (4) προβλέπει ότι:

"Κατά την προαγωγή η Επιτροπή λαμβάνει δεόντως υπόψη το περιεχόμενο των Προσωπικών Φακέλων και των Φακέλων των Ετήσιων Υπηρεσιακών Εκθέσεων των υποψηφίων, αιτιολογημένες συστάσεις του Προϊσταμένου του Τμήματος στο οποίο υφίσταται η κενή θέση και την εντύπωση την οποία η Επιτροπή αποκόμισε για τους υποψηφίους κατά την προφορική εξέταση, αν αυτή έγινε."

35

40

Οι συνεντεύξεις έγιναν για να μορφώσει η Ε.Δ.Υ. προσωπική άποψη και να βοηθηθεί στην επιλογή για θέσεις που θεωρήθηκαν ως επιτελικές/διευθυντικές και όπου η οργανωτική και δι-

ευθυντική ικανότητα και πείρα είχαν μεγάλη σημασία, παρόλο που στα πρακτικά αναφέρεται ως πρόσθετος λόγος και το γεγονός ότι η Ε.Δ.Υ. θεώρησε τους τρεις υποψήφιους ισοδύναμους, σύμφωνα με τα καθιερωμένα κριτήρια.

5

Στην απόφαση της Ολομέλειας στην υπόθεση *P.S.C. v. Potoudes and Others* (1987) 3 C.L.R. σ. 1591 για το θέμα των συνεντεύξεων ειπώθησαν και τα ακόλουθα:

10

"The personality therefore, of the candidates or those other factors which will help the administrative organ to choose, will be revealed inter alia and from a personal interview. Moreover they are useful in selections in cases of appointment to the higher posts in the hierarchy of the Service or in such posts where the personality of the candidates plays a significant role in the succesful discharge of their duties."

15

Στην πρόσφατη απόφασή του στην υπόθεση *Μάρω Κυπρή και Άλλοι ν. Αρχής Λιμένων Κύπρου* (1993) 4 Α.Α.Δ. 542, ο Πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου είπε:

20

"Αναφορικά με το θέμα των συνεντεύξεων ή προφορικών εξετάσεων, δε νομίζω ότι χρειάζεται οποιαδήποτε νομοθετική εξουσιοδότηση για να καλέσει το διορίζον όργανο τους υποψήφιους σε προσωπική συνέντευξη. Η τέτοια εξουσία είναι μέρος της διακριτικής εξουσίας και της άσκησης του καθήκοντός του για δέουσα έρευνα και για να διαπιστώσει το ίδιο την καταλληλότητα των υποψηφίων για προαγωγή. Προς το σκοπό αυτό και προς εξακρίβωση της κατοχής των διαφόρων προσόντων, μπορεί το διορίζον όργανο, επιπρόσθετα προς τα στοιχεία του φακέλου να ενισχύσει την κρίση του με προσωπικές συνεντεύξεις. ....

25

30

.....
Θα ήταν δε σφάλμα να γίνει δεκτό ότι δεν υπάρχει περιθώριο για συνεντεύξεις ή και προφορικές εξετάσεις σε περιπτώσεις προαγωγών και ότι αυτές περιορίζονται μόνο στις περιπτώσεις διορισμών ή πρώτων διορισμών και προαγωγών. Μπορούσε επίσης να λεχθεί ότι το σχετικό σχέδιο υπηρεσίας απαιτεί μετὰξυ άλλων υπευθυνότητα, πρωτοβουλία και ευθυκρισία που είναι στοιχεία που μπορεί να διαπιστωθούν πέραν από άλλους τρόπους και με προσωπικές συνεντεύξεις, γιατί αποτελούν στοιχεία της προσωπικότητας ενός υποψηφίου."

35

40

Με βάση τα πιο πάνω θεωρώ ότι η απόφαση της Ε.Δ.Υ. να κα-

λέσει τους υποψήφιους σε προφορική συνέντευξη ήταν επιτρεπτή.

Από το περιεχόμενο των Προσωπικών Φακέλων και των Φακέλων των Ετήσιων Υπηρεσιακών Εκθέσεων προκύπτουν τα εξής: Όσον αφορά την αξία προηγείται ο Αγρότης και ακολουθεί ο Σαμουήλ με ελαφρά υπεροχή έναντι του αιτητή. Στην αρχαιότητα προηγείται ο Σαμουήλ ο οποίος διορίστηκε στη θέση Ανώτερου Λειτουργού Μηχανογράφησης στις 15.10.81. Ο αιτητής και ο Αγρότης διορίστηκαν στη θέση αυτή ταυτόχρονα στις 15.10.86. Όμως σύμφωνα με το άρθρο 49(2) του Νόμου σε περίπτωση ταυτόχρονου διορισμού, προαγωγής ή απόσπασης στη συγκεκριμένη θέση ή τάξη της ίδιας θέσης, η αρχαιότητα κρίνεται σύμφωνα με την προηγούμενη αρχαιότητα των υπαλλήλων. Αν ληφθεί υπόψη η προηγούμενη αρχαιότητα των υπαλλήλων προηγείται ο αιτητής που διορίστηκε στην προηγούμενη θέση στις 15.9.78 σε αντίθεση με τον Αγρότη που διορίστηκε στις 15.8.82.

Αναφορικά με τα προσόντα και οι τρεις υποψήφιοι πληρούσαν το σχετικό όρο του Σχεδίου Υπηρεσίας που ίσχυε στις 3.12.90. Είναι παραδεκτό ότι κατά τον ουσιαστικό χρόνο ο αιτητής ήταν ο μόνος που κατείχε πανεπιστημιακό δίπλωμα το οποίο όμως δεν απαιτείτο από το Σχέδιο Υπηρεσίας και ούτε αποτελούσε πλεονέκτημα. Όπως προκύπτει από τη νομολογία, η κατοχή ακαδημαϊκών προσόντων επιπρόσθετα από αυτά που απαιτούνται από το Σχέδιο Υπηρεσίας συνιστά παράγοντα οριακής σημασίας και δεν αποτελούν από μόνα τους έκδηλη υπεροχή. (Βλ. μεταξύ άλλων *Παπαδόπουλος ν. Δημοκρατίας* (1985) 3 C.L.R. 455, *Παπαμιχαήλ ν. Δημοκρατίας* (1987) 3 C.L.R. 1357 και *Χρυσόστομου ν. Ε.Ε.Υ.* (1989) 3 Α.Α.Δ. 3186.

Σύμφωνα με το άρθρο 35(4), επιπρόσθετα από το περιεχόμενο των Προσωπικών Φακέλων και των Φακέλων των Ετήσιων Υπηρεσιακών Εκθέσεων, η Ε.Δ.Υ. κατά την προαγωγή λαμβάνει υπόψη τις αιτιολογημένες συστάσεις του Προϊσταμένου του Τμήματος στο οποίο υφίσταται η κενή θέση και την εντύπωση που απεκόμισε από την προφορική συνέντευξη.

Ο Αγρότης είχε τη σύσταση του Προϊσταμένου για την μια θέση ενώ για την άλλη ο Διευθυντής σύστησε τους άλλους δύο υποψήφιους επειδή με βάση τα νομοθετημένα κριτήρια τους θεώρησε ισοδύναμους.

Ο δικηγόρος του αιτητή ισχυρίζεται ότι η σύσταση του Διευθυντή είναι ανατιολόγητη, και ότι η απλή επανάληψη των τριών

κριτηρίων που θέτει ο Νόμος χωρίς οποιαδήποτε αναφορά σε στοιχεία που αιτιολογούν την κρίση του Διευθυντή και χωρίς οποιαδήποτε σύγκριση μεταξύ των υποψηφίων καθιστά την κρίση του αναίτιολόγητη και παραβιάζει το άρθρο 35(4) του Νόμου.

5

Σχετική με το θέμα είναι η πρόσφατη απόφαση του Δικαστή Στυλιανίδη στην υπόθεση *Νίκη Πολυκάρπου και Άλλοι ν. Δημοκρατίας* (1993) 4 Α.Α.Δ. 72, όπου στις σελίδες 84-87 ειπώθηκαν τα ακόλουθα:

10

"Οι συστάσεις του Προϊσταμένου του Τμήματος ήταν πάντα ουσιαστικό στοιχείο, το οποίο προσδιόριζε την αξία ενός υπαλλήλου. ...."

15

Το Άρθρο 35(4) του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου του 1990, (Αρ. 1/90), αναφέρεται σε "αιτιολογημένες" συστάσεις.

Πρόσφατα έχουν εκδοθεί δύο διαφορετικές Αποφάσεις πάνω στο θέμα της αιτιολογίας των συστάσεων:-

20

Στη *Θεόδωρος Λεωνίδου και Άλλοι ν. Κυπριακής Δημοκρατίας* (1992) 4 Α.Α.Δ. 1806, η σύσταση του Προϊσταμένου είχε:-

25

"Από αυτούς, αφού έλαβε υπόψη ο ίδιος τα τρία κριτήρια στο σύνολό τους, συστήνει για προαγωγή 4 ενδιαφερόμενα πρόσωπα, τους ....."

30

Ο Δικαστής Αρτεμίδης αποφάσισε ότι η σύσταση αυτή ήταν αιτιολογημένη, γιατί:-

35

"Έγινε δηλαδή πλήρης αναφορά στην αξία, προσόντα και αρχαιότητα των υποψηφίων, που εν πάση περιπτώσει ήταν και ενώπιον της Επιτροπής, και έκρινε πως τέσσερις από αυτούς ήταν οι καταλληλότεροι. Με βάση αυτά τα στοιχεία δε νομίζω να υπήρχε ο,τιδήποτε άλλο που να μπορούσε να προσθέσει ο γενικός διευθυντής για να καταστήσει τη σύσταση του πιο αιτιολογημένη."

40

Στην Υπόθεση *Γεώργιος Λοιζίδης και Άλλος ν. Κυπριακής Δημοκρατίας* (1992) 4 Α.Α.Δ. 4742, η σύσταση του Διευθυντή ήταν:

"Ο διευθυντής σύστησε προς επιλογή για προαγωγή, με βά-

ση τα τρία κριτήρια στο σύνολό τους, τους ....."

Ο Δικαστής Νικήτας είπε ότι η γραμματική και τεολογική ερμηνεία της παραγράφου 4 του Αρθρου 35 του Νόμου 1/90 συμπίπτουν και συνηγορούν υπέρ της άποψης ότι το αληθινό νόημα της είναι πως οι συστάσεις δεν είναι δυνατό να βασίζονται μόνο στα τρία κριτήρια, γιατί αυτά διακριβώνονται από τις Εκθέσεις και τους Φακέλους στους οποίους η διάταξη κάμνει ρητή μνεία. Οι συστάσεις συνιστούν πρόσθετο κριτήριο ανέλιξης και η πρόθεση του νομοθέτη ήταν να απεγκλωβισθούν οι συστάσεις του Διευθυντή από τα προαναφερθέντα στοιχεία. Εκρινε ότι η πιο πάνω σύσταση ήταν ανατιολόγητη και για το λόγο αυτό ακύρωσε την επίδικη προαγωγή. ....

Ο Προϊστάμενος του Τμήματος είναι σε ιδανική θέση να διαγράψει τους λόγους για τους οποίους συστήνει έναν υπάλληλο για προαγωγή. Γνωρίζει τα καθήκοντα και τις ευθύνες της θέσης και τους υποψηφίους υπαλλήλους. Από το σύνολο των γνώσεών του και των παρατηρήσεών του, ο νομοθέτης του επιβάλλει το καθήκον να αιτιολογήσει τη σύστασή του, να δώσει τους λόγους της προτίμησής του. Η αιτιολογία πρέπει να είναι επαρκής και σαφής και να εκθέτει, έστω και με λακωνικό τρόπο, τους πραγματικούς λόγους που τον οδηγούν στη σύσταση. Οι λόγοι πρέπει να περιορίζονται στον κύκλο των τριών νομοθετημένων κριτηρίων, να μην είναι αντίθετοι με τα στοιχεία των Φακέλων, αλλά να είναι τέτοιας φύσεως και έκτασης, που να στηρίζουν την προτίμησή του. Η απλή αναφορά των τριών νομοθετημένων κριτηρίων δεν ικανοποιεί την απαίτηση του νομοθέτη για αιτιολογημένες συστάσεις.

(Η υπογράμμιση δική μου)

Με βάση τα πιο πάνω, οι συστάσεις του Προϊσταμένου, στις οποίες η Επιτροπή βασίστηκε, όπως δηλώνεται στο πρακτικό της, δεν είναι αιτιολογημένες, και ως εκ τούτου, είναι αντίθετες με το Νόμο."

Υιοθετώ τις απόψεις των Δικαστών Στυλιανίδη και Νικήτα όπως εκτίθενται πιο πάνω, και κρίνω ότι η σύσταση του Προϊσταμένου δεν είναι αιτιολογημένη. Από το σχετικό απόσπασμα των πρακτικών, είναι φανερό ότι ο Διευθυντής συστήνοντας τον Αγρότη για τη μια θέση, και τους δύο άλλους υποψηφίους για τη δεύτερη θέση επειδή τους θεώρησε ισοδύναμους, βασίστηκε μόνο πάνω στα τρία κριτήρια τα οποία εν πάση περιπτώσει μπορούσαν να δια-

κριβωθούν από τις Εκθέσεις και τους Φακέλους που ήταν ενώπιον της Ε.Δ.Υ. Γι' αυτό η επίδικη απόφαση θα πρέπει να ακυρωθεί.

- 5 Οι ισχυρισμοί του αιτητή για έλλειψη αντικειμενικότητας στη σύνταξη της ετήσιας υπηρεσιακής έκθεσης για το 1991 και για έλλειψη αιτιολογίας στην απόφαση της Ε.Δ.Υ. έχουν εξετασθεί αλλά κρίνω ότι δεν ευσταθούν. Είναι επίσης πρόδηλο από τα πρακτικά ότι οι παραστάσεις του αναφορικά με την Ετήσια Υπηρεσιακή Έκθεσή του για το 1991 έχουν εξεταστεί και απορριφθεί πριν τη λήψη της επίδικης απόφασης.
- 10

- Κάτω από τις περιστάσεις η προσφυγή επιτυγχάνει και οι προαγωγές των ενδιαφερομένων μερών ακυρώνονται. Δεν εκδίδεται καμιά διαταγή για έξοδα.
- 15

Η προσφυγή επιτυγχάνει χωρίς διαταγή για έξοδα.